

Med Afstemningen forkastedes Afslutningen men 37 Stemmer imod 35.

Formanden: Rigsdagsmanden for Sjælland Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Sørensen: Dersom nærværende Forslag var gaaet ud paa, at der aldeles ikke længere skulde beskiftes Procuratorer, da kunde jeg meget godt forstaae alle de mange og kraftige Indvendinger, som ere fremkomne fra saa mange Sider imod nærværende Forslag. Nu derimod, da Forslaget ikke tilliger mindste Forandring i Procuratorstillingen, men lader Procuratorernes Forpligtelse og deres Antal være det samme, og blot gaaer ud paa en Frihed for, at Borgere, der troe at finde deres Ret bedre pleiet ved deres egen, eller ogsaa ved en anden Mand's Besørgelse af deres Sag ved Retten, end Tilfældet nu er, maae have Lov dertil, saa kan jeg ikke finde, at der fra det Offentliges eller fra Statens Besørgelse af Retspleien skulde i mindste Maade være Grund til at indbyende Noget. Man har sagt, at Retspleien bliver her Statens Besørgelse; men hvad gjør Staten for Retspleien? Staten beskifter Dommere, Staten beskifter Sagførere, som Folket kan bringe til Rettens Pleie; det er ogsaa retfærdigt, det er der Ingen, som ønsker ophævet. Man siger, det er gavnligt, det er vel ogsaa fornødent; — ja, det er vistnok Tilfældet. — Staten maa saaledes sørge for den enkelte Borgers Retspleie, at Enhver kan henvende sig til en Mand, som er duelig Sagfører, og for hvis Duellighed og Forpligtelse man har Statens Garantie. Men gaaer man nu videre, og siger, at Staten skal ogsaa sørge for, at enhver Mand skal netop lade sin Sag pleie for Retten af Sagførere, da gaaer man for vidt, da gjør Staten Indgreb i den enkelte Borgers Frihed i denne Henseende; thi det maa være enhver Mand tilladt, ikke alene selv at føre sin Sag, men ogsaa at lade den føre ved en anden Mand, til hvem han har den Tillid, at betro sin Sag, ligesom det jo ogsaa er enhver Mand tilladt, at lade reent være at faae ført sin Sag (Ratter). Staten kan derfor ikke sige, at den skaffer den private Mand hans Retspleie ved Procuratorernes Eneret til Sagførelsen, men den indskrænker tværtimod derved hans Retspleie. Altsaa,

Retspleiens Fremme skades ikke det Ringeste ved den Frihed, som her foreslaaes, men Retspleien beforders naturligtvis ved denne Frihed. Lad os f. Ex. tænke os, hvad der ofte er Tilfældet, at Procuratorerne og Dommeren paa et Sted ere altfor gode Venner, og indtagne mod visse Personers Sager, med hvilke de ikke gjerne ville befatte sig, og skjøtte ikke om, at pleie Sager af en vis Art, saaledes som vedkommende Part troer, at de efter Loven skulle og kunne pleies; naar de Vedkommende da søge om den Frihed, som dette Lovforslag gaaer ud paa, og Staten saa siger: Nei, den Frihed skal I ikke have! saa kommer det jo i Modsigelse med Statens Forpligtelse til at befordre Retspleien; thi saa vil Staten ikke tillade de Vedkommende, at faae deres Sag pleiet paa den Maade, de troe at kunne faae den pleiet, og det er et Indgreb i den private Mand's Retspleiefrihed. Naar han ikke med Nytte kan bruge den Retspleie, Staten ved Sagførerbestillingen henviiser ham til, og Staten da nægter ham Frihed til at faae sin Retspleie besørget paa den her foreslaaede Maade eller paa anden Maade, da er Staten selv Retspleiens Modstander, istedetfor at være dens Befordrer. Det gaaer med denne Sag som med Dvafsalveren; naar man siger: Du skal netop bruge en Læge, og den private Mand da siger: En Læge kan jeg ikke bruge med Nytte i det og det Tilfælde; men der er en Mand, som ikke er Læge, han har givet mig Raad i disse Sygdomstilfælde, som have hjulpet. Hvad giver Dvafsalveren Søgning? Det alene, at han er heldig i sine Raad og Kure; dersom hans Raad og Kure ikke due, faaer han ingen Søgning, eller, om han har faaet Søgning, vil den snart være forbi. Dersom nu en Mand, som ikke er Sagfører, som man har kaldt Binkelskriver, sit Tillob, hvorved skæer det da? Derved alene, at han vinder de Sager, han paatager sig; uden dette faaer han ingen Tiltro. Altsaa, Staten bidrager til en bedre Retspleie ved at give Frihed af den Art, hvorom her forhandles, hvortil Staten, ved kun at forbeholde sig selv at sørge for Retspleien under en vis Betingelse, igjennem visse beskiftede Personer til Sagførelsen, hindrer en bedre Retspleie. Og nu kan Sta-